

Teaching Guide

Identifying Data					2024/25
Subject (*)	Psychogerontology	Code	652G03024		
Study programme	Grao en Educación Social				
Descriptors					
Cycle	Period	Year	Type	Credits	
Graduate	1st four-month period	Third	Obligatory	6	
Language	Galician				
Teaching method	Face-to-face				
Prerequisites					
Department	Psicología				
Coordinador	Piñeiro Aguin, Isabel	E-mail	isabel.pineiro.aguin@udc.es		
Lecturers	Piñeiro Aguin, Isabel	E-mail	isabel.pineiro.aguin@udc.es		
Web					
General description	A introdución da Psicogerontoloxía como disciplina no curriculum do Grao en Educación Social xustifícase, entre outras razóns, por dúas, pouco cuestionables na actualidade: a necesidade de aprender ao longo de toda a nosa vida e o feito de que a sociedade actual está envellecendo. Baixo estas premisas, esta disciplina porponse acercar ao estudante ás características do funcionamento cognitivo das persoas maiores contribuíndo con elo á formación dos profesionais que han de traballar con elas.				

Study programme competences / results

Code	Study programme competences / results
A1	Coñecer os campos da educación social e recoñecer novos ámbitos emerxentes.
A4	Distinguir os estadios evolutivos das persoas, e interpretar as súas implicacións educativas.
A5	Identificar e analizar os factores contextuais que afectan os procesos de intervención socioeducativa.
A6	Seleccionar diferentes métodos e técnicas para a planificación e avaliación de programas e servizos.
A7	Aplicar metodoloxías educativas e dinamizadoras da acción socioeducativa.
A9	Deseñar e desenvolver proxectos, programas e servizos nos diferentes campos de intervención profesional promovendo a participación e o desenvolvemento comunitario.
A13	Deseñar e levar a cabo proxectos de investigación elementais aplicables aos diferentes campos de intervención.
A15	Elaborar e xestionar medios e recursos para a intervención socioeducativa.
A16	Comprender a traxectoria da Educación Social e a configuración do seu campo e identidade profesional.
A19	Asesorar e supervisar programas, planos, proxectos e centros socioeducativos.
B1	Elaborar, analizar, sintetizar, valorar e transmitir criticamente a información.
B2	Redactar e presentar informes técnicos, memorias, regulamentos ou calquera outro documento básico que contribúa a regular a acción socioeducativa.
B4	Deseñar e impulsar espazos socioeducativos en contextos de diversidade atendendo á igualdade de xénero, á equidade e respecto aos dereitos humanos, favorecendo o empoderamento das persoas e colectivos ubicados en situacións de desvantaxe social.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Learning outcomes

Learning outcomes	Study programme competences / results

Coñecer as implicacións que conleva para a sociedade actual o envellecemento demográfico.	A1 A9 A13 A15 A16	B1	C6 C7 C8
Coñecer e saber desenvolver Programas de Preperación para a Xubilación	A1 A5 A9 A15	B1	C7 C8
Ser capaz de traballar coas persoas maiores desde un Modelo de Competencia	A4 A9	B1 B2	C3
Coñecer o funcionamento cognitivo das persoas maiores	A1 A7	B1	C1 C7
Coñecer que é a Dependencia e as súas implicacións na vida diaria das persoas maiores que a padecen			C6
Coñecer e ser capaz de intervir psicoeducativamente coas persoas maiores con dependencia	A1 A5 A13	B1 B2	C7
Coñecer e ser capaz de intervir psicoeducativamente cos cuidadores familiares das persoas maiores con dependencia	A1 A5 A6 A7	B1 B2 B4	C1
Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.	A19		C1

Contents	
Topic	Sub-topic
1. Retos psicosociais do envellecemento. A xubilación	1.1. O envellecemento demográfico. 1.2. Consecuencias do envellecemento demográfico. 1.3. A xubilación. 1.4. Envellecemento activo
2. Funcionamento cognitivo e socioafectivo nas persoas maiores.	2.1. A explicación do envellecemento: o modelo da competencia vs. o modelo do declive. 2.2. Cambios biolóxicos, cognitivos e socioafectivos nas persoas maiores. 2.3. Variables moduladoras do desenrolo biolóxico, cognitivo e socioafectivo nas persoas maiores. A actividade sexual.
3. Autonomía, Discapacidade e Dependencia nas persoas maiores	3.1. Introducción. 3.2. Autonomía, Discapacidade e Dependencias nas persoas maiores. 3.3. A Avaliación da Dependencia. 3.4. Consideracións na Avaliación da persoa maior. 3.5. Factores antecedentes da Dependencia.
4. A Demencia	4.1. Introducción. 4.2. Caracterización da demencia. 4.3. Dimensións afectadas na demencia 4.4. A Avaliación Psicolóxica da demencia
5. Programas de Estimulación Cognitiva	5.1. A Estimulación cognitiva 5.2. Os Programas de Estimulación Cognitiva 5.3. Estratexias e técnicas psicolóxicas utilizadas na Estimulación Cognitiva

6. O coidado das persoas maiores con dependencia	6.1. Introducción. 6.2. O coidado desde o ámbito familiar: O sistema informal 6.3. O/A coidador/a principal. 6.4. Intervención no/a coidador/a principal non profesional.
7. O papel da Educación Social na atención ás persoas maiores	7.1. Introducción 7.2. A educación social no ámbito das persoas maiores

Planning				
Methodologies / tests	Competencies / Results	Teaching hours (in-person & virtual)	Student?s personal work hours	Total hours
Workbook	A4 A5 A6 A16 A19 C6 C7	0	25	25
Objective test	A4 C7	1	2	3
Student portfolio	A4 A9 C7	10	40	50
Supervised projects	A7 A9 A13 A15 B1 B2 B4 C1 C3	10	40	50
Guest lecture / keynote speech	A1 A4 C7 C8	21	0	21
Personalized attention		1	0	1

(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies	
Methodologies	Description
Workbook	Lectura de artigos de revistas sobre a temática das persoas maiores. Posterior comentario en grupos sobre os mesmos.
Objective test	Test type test. The exam will have approximately 40 multiple-choice questions with three response alternatives, where only one is correct. Every three poorly answered questions will subtract the value of a correct answer.
Student portfolio	Small content practices developed in the classroom that will be done in interactive classes There will be approximately 7 practices in which exercises / cases will be done individually as examples explained by the teacher in the classes. They will be made during the interactive classes.
Supervised projects	Throughout the course, the student will perform some of the practices more extensively. Always indicated and supervised by the teacher. This type of work will be done in small groups outside the classroom. There will be 2 practices: referred to the subject of Preparation for Retirement and Cognitive Stimulation Programs. They will be exposed to the rest of the classmates in the interactive classes.
Guest lecture / keynote speech	As clases expositivas - ao igual que as interactivas - serán presenciais e estarán dirixidas a dous grupos resultado de dividir ao gran grupo pola metade. Serán explicacións por parte da profesora dos contidos mais relevantes do material proporcionado ao alumnado de cara a garantir a adquisición das competencias e resultados de aprendizaxe esenciais. Durante as clases expositivas poderán conectarse vía Teams EXCLUSIVAMENTE aqueles alumnos que por motivos derivados do Covid non poidan aistir á clase e teñan comunicado esta situación ao responsable Covid da facultade.

Personalized attention	
Methodologies	Description
Student portfolio Supervised projects	A través das tutorías (presenciais e/ou non presenciais) intentarase dar resposta aos problemas que o alumno poida ter con respecto á materia

Assessment			
Methodologies	Competencies / Results	Description	Qualification
Student portfolio	A4 A9 C7	Small practices carried out in the interactive classes of the contents of the syllabus. It will be mandatory to have delivered 75% of the activities carried out. At the time of the evaluation will be taken into account the degree of understanding of the contents worked in the lectures that will be reflected in the development of the practices.	40
Objective test	A4 C7	Exame type test O exame will have a 40-question questionnaire with three alternative answers and one correct answer. Every three poorly answered questions will subtract the value of a correct answer.	50
Supervised projects	A7 A9 A13 A15 B1 B2 B4 C1 C3	More extensive practices that will be carried out throughout the course supervised by the teacher, mainly outside the classroom. It will be mandatory to have delivered 75% of the activities carried out. In these group practices, the argumentation capacity of each one of the members of the group will be very important; as well as the ability to exhibit the Work.	10

Assessment comments
<p>A avaliación da materia reflectirá a adquisición dos elementos teórico-prácticos da mesma e será o resultado dos compoñentes recollidos na táboa anterior.</p> <p>Para superar a asignatura será necesario obter unha nota mínima de 5 puntos, sempre e cando a cualificación no exame sexa igual ou superior a 2,25 puntos.</p> <p>A Asistencia e Participación nas clases terase en conta á hora de establecer a nota final global da materia.</p> <p>O alumno que teña recoñecida a condición de estudante a tempo parcial e solicítase no Decanato a Dispensa Académica, terá a avaliación da asignatura da seguinte forma: A nota final global da asignatura será la que obteña no exame tipo test.</p>

Sources of information
<p>Basic</p> <ul style="list-style-type: none"> - Alberich, T., Barranco, A. y Funes, E. (coords.) (2008). Intervención social y sanitaria con mayores: manual para el trabajo con la 3ª y 4ª edad. Madrid: Dykinson. - Bermejo, L. (2010). Envejecimiento activo y actividades socioeducativas con personas mayores. . Ed.: Panamericana - Crespo, M. y López, J. (2007). El estrés en cuidadores de mayores dependientes. Cuidarse para cuidar. . Ed. Pirámide. - Fernández-Ballesteros, R., Moya, R., Íñiguez, J. y Dolores, M. (1999). ¿Qué es la psicología de la vejez?. Madrid: Biblioteca Nueva. - Moragas, R. (2013). Jubilación para torpes.. Anaya Multimedia. - Rodríguez, G., Rodríguez, P., Castejón, P. y Morán, E. (2013). Las personas mayores que vienen: Autonomía, Solidaridad y Participación social.. Colección: Estudios de la Fundación, nº1. - Triadó, F. y Villar, C. (corrds.) (2006). Psicología de la vejez. Alianza Editorial - Vega, J.L. y Bueno, B. (1995). Desarrollo adulto y envejecimiento.. Ed. Síntesis. - Piñeiro, I., Rodríguez, S. y Estévez, I. (2021). Manual de Psicogerontología. Ed. Pirámide - Rodríguez, A. (2023). Manual de Psicogerontología. Ediciones Pirámide

Complementary	<p>- Moragas, R.; Cristófol, R.; Sánchez, C.; Rivas, P. y Rodríguez, N. (2007). Prevención de la dependencia. Preparación para la jubilación. Editorial de la Universidad de Barcelona, GIE Grupo Investigación Envejecimiento</p> <p>- Simón, P. (2012). Memorias del Alzheimer. Madrid: La Esfera de los Libros.</p> <p>- Pérez, L. (2006). La estructura social de la vejez en España. Nuevas y viejas formas de envejecer. . Ed. Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales. Secretaría de Estado de Servicios Sociales, Familias y</p> <p>
</p>
----------------------	---

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Subjects that continue the syllabus

Other comments

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.